

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π/ΘΜΙΑΣ &
Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ (ΠΕ.Κ.Ε.Σ.) ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Λάρισα, 06/07/2020
Α.Π.: 949

Προς: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Πληροφορίες: Κωτούλας Βασίλειος
Ταχ. Δ/ση : Ηπείρου & Ανθ. Γαζή
Ταχ. Κώδικας : 412 22 Λάρισα
Τηλέφωνο : 2410619344
e-mail: pekes@thess.pde.sch.gr
<http://pekesthess.sites.sch.gr>

Θέμα: **Συγκεντρωτική έκθεση για τη λειτουργία των Τάξεων Υποδοχής ΖΕΠ & ΔΥΕΠ της ΠΔΕ Θεσσαλίας για το σχολικό έτος 2019-20**

Σχετ.: α) Τις διατάξεις της με Α.Π. Φ1/63691/Δ1/13-04-2017 (ΦΕΚ 1403B) Υπουργικής Απόφασης, με θέμα «Ρυθμίσεις Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητάς (ΖΕΠ) - Ίδρυση Τάξεων Υποδοχής ΖΕΠ σε σχολικές μονάδες Π.Ε.» όπως τροποποιήθηκε με την με Α.Π. Φ1/143929/Δ1/5-10-2018 Υ.Α (ΦΕΚ 3900B).

β) ΑΠ Φ1/72573/Δ1/12-6-2020 (ΠΕ) & Φ1/72672/ΓΔ4/12-06-2020 (ΔΕ) ΥΠΑΙΘ-Τμήμα Α' Δ/ση Σπουδών

γ) ΑΠ 872/15-6-2020 Έγγραφο του ΠΕΚΕΣ Θεσσαλίας

Πλαίσιο καταγραφής

Η παρούσα έκθεση ανακεφαλαιώνει τις εκθέσεις που κατέθεσαν οι Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου κάθε βαθμίδας στο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Θεσσαλίας σε εφαρμογή των σχετικών διατάξεων που στάλθηκαν στις σχολικές μονάδες. Το ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Θεσσαλίας αποφάσισε τη σύσταση ομάδας εργασίας που αποτελούνταν από Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου όλων των βαθμίδων και από τις δύο Συντονίστριες Εκπαίδευσης Προσφύγων για τη δημιουργία φόρμας κατάθεσης των δεδομένων που χαρακτηρίζουν τη λειτουργία των ΤΥ ΖΕΠ την οποία προώθησε στις σχολικές μονάδες μέσω των Δ/σεων Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπ/σης (ΑΠ 872/15-6-2020) ώστε τα στοιχεία που θα κατατεθούν να κωδικοποιηθούν. Οι εκθέσεις που συμπληρώθηκαν από τις σχολικές μονάδες, ακολούθησαν την αντίστροφη πορεία προς το ΠΕ.Κ.Ε.Σ.. Οι Σ.Ε.Ε. αποδελτίωσαν τις εκθέσεις αυτές και κατέθεσαν την προσωπική τους έκθεση. Η παρούσα σύνοψη είναι σύμφωνη με τις περιοχές που αποτελούσαν τις εκθέσεις που προαναφέρθηκαν.

Πρέπει να σημειωθεί πως τη φετινή σχολική χρονιά δύο ιδιαίτερα χαρακτηριστικά επηρέασαν τη λειτουργία των τάξεων υποδοχής. Το πρώτο ήταν η παρουσία μόνο δύο Συντονιστών Εκπαίδευσης Προσφύγων καθώς οι υπόλοιποι/ες παραιτήθηκαν και δεν

αντικαταστάθηκαν. Το δεύτερο ήταν η καθυστερημένη πρόσληψη αρκετών αναπληρωτών. Συνέπεια αυτού ήταν πως ο χρόνος της εκ του σύνεγγυς διδασκαλίας ήταν περιορισμένος καθώς αρκετοί/ές από τους/τις Αναπληρωτές/Αναπληρώτριες Εκπαιδευτικούς προσλήφθηκαν μετά τα μέσα Ιανουαρίου και μέχρι τα μέσα Φεβρουαρίου και μικρό χρονικό διάστημα μετά την τοποθέτησή τους, οι σχολικές μονάδες ξεκίνησαν να λειτουργούν εξ αποστάσεως.

Για την καλύτερη πλοήγηση στην έκθεση προχωρούμε σε μια περιγραφή της δομής της. Αρχικά παρουσιάζονται σε πίνακες οι σχολικές μονάδες που κατέθεσαν έκθεση με βάση τη φόρμα που δημιουργήθηκε σε αντιστοιχία με τον Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου που έχει την παιδαγωγική ευθύνη της λειτουργίας της και πίνακες με τους αριθμούς των μαθητών/τριών που φοιτούν σε αυτές τις σχολικές μονάδες, ανακεφαλαιώνονται οι πληροφορίες που αφορούν τη λειτουργία των δομών και, τέλος, προβλήματα και προτάσεις με βάση τις αποδελτιώσεις των Σ.Ε.Ε..

A. Σχολικές Μονάδες / Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου & Αριθμός μαθητών/τριών

A1. Δ.Υ.Ε.Π.

Σχολική Μονάδα Δ.Υ.Ε.Π.	Υπεύθυνος Σ.Ε.Ε.
Δ.Π.Ε. Λάρισας	
Νηπιαγωγείο ΔΥΕΠ Κουτσόχερου	Τσιόπα Κυρατσώ
26 ^ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας	Χατζηλέλεκας Δημοσθένης
Δημοτικό Σχολείο Κοιλιάδας	Χατζηλέλεκας Δημοσθένης
Δημοτικό Σχολείο Τερψιθέας	Χατζηλέλεκας Δημοσθένης
3 ^ο Γυμνάσιο Λάρισας	Κανδήλα Ιουλία
Δ.Π.Ε. Μαγνησίας	
Νηπιαγωγείο ΔΥΕΠ Μόζας	Μωραΐτη Πολυξένη

Ο αριθμός των ωφελούμενων μαθητών/τριών που φοίτησαν σε σχολικές μονάδες Δ.Υ.Ε.Π. Προσχολικής, Δημοτικής και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της ΠΔΕ Θεσσαλίας ήταν 256. Στις Δ.Υ.Ε.Π. προσχολικής εκπαίδευσης εγγράφηκαν και φοίτησαν **46 προνήπια και 39 νήπια**. Στις σχολικές μονάδες Δ.Υ.Ε.Π. δημοτικής εκπαίδευσης εγγράφηκαν και φοίτησαν **127 μαθητές/τριες** και στη σχολική μονάδα ΔΥΕΠ δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εγγράφηκαν και φοίτησαν **40 μαθητές/τριες**. Οι Εκπαιδευτικοί και οι Συντονιστές Εκπαίδευσης Προσφύγων ανέφεραν πως οι μετακινήσεις των μαθητών/τριών σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς ήταν πολλές με αποτέλεσμα η φοίτησή τους να χαρακτηρίζεται ασυνεπής.

A2. Τ.Υ. Ζ.Ε.Π. I & II

Σχολική Μονάδα Δημοτικής Εκπαίδευσης	Υπεύθυνος Σ.Ε.Ε.
Δ.Π.Ε. Καρδίτσας	
1 ^ο Δημοτικό Σχολείο Καρδίτσας	Κωτούλας Βασίλειος
3 ^ο Δημοτικό Σχολείο Καρδίτσας	Κωτούλας Βασίλειος
5 ^ο Δημοτικό Σχολείο Καρδίτσας	Μπότας Αθανάσιος
19 ^ο Δημοτικό Σχολείο Καρδίτσας	Κωτούλας Βασίλειος
1 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σοφάδων	Πατσαδάκης Εμμανουήλ
2 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σοφάδων	Πατσαδάκης Εμμανουήλ

4 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σοφάδων	Πατσαδάκης Εμμανουήλ
Δ.Π.Ε. Λάρισας	
Δημοτικό Σχολείο Δέντρων - Πλατανουλίων	Καραθάνος Δημήτριος
1 ^ο Δημοτικό Σχολείο Τυρνάβου	Μπότας Αθανάσιος
2 ^ο Δημοτικό Σχολείο Τυρνάβου	Μπότας Αθανάσιος
3 ^ο Δημοτικό Σχολείο Τυρνάβου	Μπότας Αθανάσιος
4 ^ο Δημοτικό Σχολείο Τυρνάβου	Μπότας Αθανάσιος
5 ^ο Δημοτικό Σχολείο Τυρνάβου	Μπότας Αθανάσιος
7 ^ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας	Χατζηγέλεκας Δημοσθένης
30 ^ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας	Χατζηγέλεκας Δημοσθένης
31 ^ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας	Δαραράς Αναστάσιος
33 ^ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας	Χριστάκης Ιωάννης
11 ^ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας	Πατσαδάκης Εμμανουήλ
4 ^ο Δημοτικό Σχολείο Φαρσάλων	Σδρόλιας Κωνσταντίνος
Δ.Π.Ε. Μαγνησίας	
1 ^ο Δημοτικό Σχολείο Τσαγκαράδας	Δαρόπουλος Απόστολος
1 ^ο Δημοτικό Σχολείο Αγριάς	Δαρόπουλος Απόστολος
1 ^ο Δημοτικό Σχολείο Πορταριάς	Δαρόπουλος Απόστολος
1 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σκοπέλου	Δαρόπουλος Απόστολος
5 ^ο Δημοτικό Σχολείο Βόλου	Δαρόπουλος Απόστολος
10 ^ο Δημοτικό Σχολείο Νέας Ιωνίας	Καζανίδου Μερόπη
33 ^ο Δημοτικό Σχολείο Βόλου (Εγκλειστοί φυλακών Βόλου)	Καζανίδου Μερόπη
1 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σκιάθου	Καζανίδου Μερόπη
2 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σκιάθου	Καζανίδου Μερόπη
1 ^ο Δημοτικό Σχολείο Νέας Ιωνίας	Σδρόλιας Κωνσταντίνος
2 ^ο Δημοτικό Σχολείο Νέας Ιωνίας	Σδρόλιας Κωνσταντίνος
Δημοτικό Σχολείο Αργαλαστής	Σδρόλιας Κωνσταντίνος
Δ.Π.Ε. Τρικάλων	
2 ^ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων	Καραγιώργου Αικατερίνη
17 ^ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων	Δαραράς Αναστάσιος
18 ^ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων	Δαραράς Αναστάσιος
33 ^ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων	Δαραράς Αναστάσιος
7 ^ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων	Καραθάνος Δημήτριος

Ο αριθμός των ωφελούμενων παιδιών που φοιτούν σε ΤΥ ΖΕΠ Ι & ΙΙ σε σχολικές μονάδες Δημοτικής Εκπαίδευσης της ΠΔΕ Θεσσαλίας κατά τάξη είναι:

	Α΄	Β΄	Γ΄	Δ΄	Ε΄	ΣΤ΄	ΣΥΝΟΛΟ
2018-19	144	140	136	128	107	81	736
2019-20	128	206	168	184	121	89	896

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει πως οι αριθμοί των φοιτούντων σε κάθε τάξη δεν ακολουθεί την αναμενόμενη εξέλιξη. Κύρια αιτία της εικόνας αυτής είναι η ασυνεπής

φοίτηση αρκετών μαθητών/μαθητριών. Ο συνολικός αριθμός των ωφελούμενων είναι μεγαλύτερος σε σχέση με την προηγούμενη σχολική χρονιά. Πρέπει να τονιστεί πως εκτός αυτών των μαθητών/τριών που δηλώθηκαν, οι ΣΕΕ έχουν καταγράψει μαθητές/τριες που δε μιλούν ή δε μιλούν επαρκώς την ελληνική και φοιτούν σε σχολικές μονάδες όπου υποστηρίζονται με ενισχυτική διδασκαλία. Ο λόγος που τα παιδιά αυτά δε φοιτούν σε τάξεις υποδοχής είναι γιατί ο αριθμός των μαθητών/τριών που δε μιλά την ελληνική και που φοιτά στο σχολείο είναι μικρότερος από εννέα. Αυτές οι σχολικές μονάδες δεν κατέθεσαν έκθεση καθώς δεν προβλέπεται από τη νομοθεσία.

Σχολική Μονάδα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	Υπεύθυνος Σ.Ε.Ε.
Δ.Δ.Ε. Καρδίτσας	
5 ^ο Γυμνάσιο Καρδίτσας	Μπατσιλά Μαριάνθη
7 ^ο Γυμνάσιο Καρδίτσας	Μπατσιλά Μαριάνθη
4 ^ο Γυμνάσιο Καρδίτσας	Ντάμπλιας Χρήστος
1 ^ο ΕΠΑΛ Καρδίτσας	Λιάπης Ευθύμιος
Εσπερινό Γυμνάσιο-Λύκειο Καρδίτσας	Διαμαντής Νικόλαος
Δ.Δ.Ε. Λάρισας	
5 ^ο Γυμνάσιο Λάρισας	Ντάμπλιας Χρήστος
8 ^ο Γυμνάσιο Λάρισας	Ξυνοπούλου Ελένη
4 ^ο ΕΠΑΛ Λάρισας	Μπλιούμης Αντώνιος
1 ^ο Γυμνάσιο Λάρισας	Λαπούσης Γεώργιος
3 ^ο Γυμνάσιο Λάρισας	Κανδήλα Ιουλία
3 ^ο Λύκειο Λάρισας	Κανδήλα Ιουλία
Γυμνάσιο Αγιάς	Παναγιώτου Κωνσταντίνος
Δ.Δ.Ε. Μαγνησίας	
2 ^ο Γυμνάσιο Βόλου	Μάτος Αναστάσιος
1 ^ο ΕΠΑΛ Βόλου	Μάτος Αναστάσιος
Γυμνάσιο Νέας Αγχιάλου	Μάτος Αναστάσιος
Γυμνάσιο Ιωλκού	Κανδήλα Ιουλία
6ο Γυμνάσιο Βόλου- Παράρτημα ΕΚΚΝ	Κανδήλα Ιουλία
2 ^ο Γυμνάσιο Νέας Ιωνίας	Παναγιώτου Κωνσταντίνος
4 ^ο Γυμνάσιο Νέας Ιωνίας	Παναγιώτου Κωνσταντίνος
1 ^ο ΕΠΑΛ Ν. Ιωνίας	Σπανός Σεραφείμ
2 ^ο ΕΠΑΛ Εσπερινό Βόλου	Λιάπης Ευθύμιος
Δ.Δ.Ε. Τρικάλων	
1 ^ο ΕΠΑΛ Τρικάλων	Μπλιούμης Αντώνιος
2 ^ο Γυμνάσιο Τρικάλων	Μπουραζάνας Κωνσταντίνος
3 ^ο Γυμνάσιο Τρικάλων	Λαπούσης Γεώργιος
5 ^ο Γυμνάσιο Τρικάλων	Φούντα Αγγελική
9 ^ο Γυμνάσιο Τρικάλων	Φούντα Αγγελική

Ο αριθμός των ωφελούμενων παιδιών που φοιτούν σε ΤΥ ΖΕΠ Ι & ΙΙ σε σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της ΠΔΕ Θεσσαλίας κατά τάξη είναι:

	ΓΥΜΝΑΣΙΟ			ΓΕΛ – ΕΠΑΛ - Εσπερινά			ΣΥΝΟΛΟ
	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄	
2018-19	83	31	20	111	4	1	250
2019-20	219	43	40	149	9	-	459

Στους παραπάνω αριθμούς περιλαμβάνονται οι μαθητές/τριες που μετακινούνται από το στρατόπεδο του Κουτσόχερου προς τις σχολικές μονάδες της Λάρισας. Τα στοιχεία που δηλώθηκαν από τις σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας δείχνουν αύξηση του αριθμού των παιδιών που υποστηρίζονται στις τάξεις υποδοχής. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, φαίνεται πως η υποστήριξη δεν επαρκεί για τα περισσότερα παιδιά για να προχωρήσουν στη φοίτησή τους σε υψηλότερη τάξη. Εμπόδια σε αυτή την εξέλιξη φαίνεται να είναι η ασυνεπής φοίτηση των παιδιών και οι μαθησιακές ελλείψεις που έχουν κυρίως στην Ελληνική γλώσσα που αποτελεί το σημαντικότερο εμπόδιο.

B. Πληροφορίες που αφορούν στην Εκπαιδευτική & Διδακτική πράξη

A. Αξιολόγηση επιπέδου ελληνομάθειας

Σε όλους/όλες τους/τις μαθητές/μαθήτριες χορηγήθηκε η διαπιστωτική δοκιμασία επιπέδου 1 & 2 και με βάση τα αποτελέσματα έγινε η κατανομή σε τμήματα και ομάδες. Προκειμένου να βοηθήσουν τα παιδιά να δείξουν όλες τις γνώσεις που είχαν ώστε να προχωρήσουν σε πιο αξιόπιστη εκτίμηση της ελληνομάθειας λήφθηκε υπόψη και ο βαθμός ανταπόκρισης των παιδιών σε ελεύθερες συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν με τον/την εκπαιδευτικό για θέματα της καθημερινότητάς τους, την οικογένειά τους, τις εμπειρίες τους.

Τα μεγαλύτερα παιδιά (γυμνάσιο – λύκειο) επικοινωνούσαν και με τη χρήση της αγγλικής γλώσσας, γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε και για τη βασική επικοινωνία ώστε να προχωρήσουν στην αξιολόγηση του επιπέδου ελληνομάθειας. Δεν είναι λίγες οι σχολικές μονάδες που χρησιμοποίησαν αυτή την πρακτική και προβληματίστηκαν και για τον τρόπο που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τα παιδιά να πιστοποιήσουν το επίπεδο της αγγλικής γλώσσας που έχουν.

Σε κάποιες από τις σχολικές μονάδες δε χορηγήθηκαν οι επίσημες διαπιστωτικές δοκιμασίες καθώς τα παιδιά που εγγράφηκαν σε αυτές δε μιλούσαν καθόλου την ελληνική γλώσσα.

B. Μέθοδοι – εκπαιδευτικές καινοτομίες

Ανακεφαλαιώνοντας τις πληροφορίες που κατατέθηκαν από τις/τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, θα αναφέρουμε πως χρησιμοποιήθηκε ποικιλία μεθόδων και τεχνικών σε μια προσπάθεια να καλλιεργηθούν συναισθήματα ασφάλειας, τη διάθεση και το ενδιαφέρον των παιδιών για το σχολείο. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν ήταν ανάλογες με το επίπεδο της ελληνομάθειας καθώς και των εκπαιδευτικών αναγκών των μαθητών/τριών. Το αντικείμενο που διδασκόταν επίσης καθόριζε μεθόδους και τεχνικές.

Χρησιμοποιήθηκαν διάφορες μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας και αναπτύχθηκαν παράλληλες συνεργασίες με τις/τους εκπαιδευτικούς των τάξεων για να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες των μαθητών. Η φιλοσοφία ήταν αυτή της διαφοροποιημένης διδασκαλίας με την έννοια της προσαρμογής προσεγγίσεων και μέσων ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που είχαν τεθεί.

Για τη διδασκαλία των μαθημάτων αναφέρθηκε πως αξιοποιήθηκαν μονολογικές, διαλογικές και συμμετοχικές-ενεργητικές μέθοδοι διδασκαλίας. Χρησιμοποιήθηκαν οι παρακάτω τεχνικές: εισήγηση, επίδειξη και διήγηση (μονολογική μέθοδος), διάλογος, ερωταποκρίσεις, συζήτηση και ιδεοθύελλα (διαλογική μέθοδος), παιχνίδια ρόλων, βιωματική διδασκαλία, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και χρήση πολυμέσων ηλεκτρονικής τεχνολογίας σε πλαίσιο συμμετοχικής-ενεργητικής μεθόδου όπως η διερευνητική.

Η εξατομίκευση έπαιξε σημαντικό ρόλο καθώς το ολιγάριθμο των μαθητών/τριών της κάθε ομάδας έδινε τη δυνατότητα προσαρμογής της διδασκαλίας στις ανάγκες των μαθητών/τριών. Η διαλογική μορφή διδασκαλίας φάνηκε αρκετά χρήσιμη, καθώς οι μαθητές/τριες ενθαρρύνθηκαν να ρωτούν - να απαντούν και στη συνέχεια μέσα από διάλογο να εκφράζουν ελεύθερα τη γνώμη τους. Αξιοποιήθηκαν για την διδασκαλία ηλεκτρονικοί υπολογιστές, βιντεοπροβολέας και εκπαιδευτικές κάρτες. Προκειμένου να δημιουργηθούν συνθήκες ασφάλειας και αποδοχής και να οδηγηθούν τα παιδιά στη χρήση της ελληνικής γλώσσας, προωθήθηκε η συμμετοχή σε καλλιτεχνικές / αθλητικές εκπαιδευτικές σχολικές δραστηριότητες / σχολικές γιορτές.

Χρησιμοποιήθηκαν εποπτικά μέσα κάθε τύπου προκειμένου να γίνει κατανοητό το αντικείμενο διδασκαλίας. Η ένδεια σε υλικό οδήγησε τους εκπαιδευτικούς να παράγουν υλικό ανάλογα με τις απαιτήσεις της διδασκαλίας τους.

Στη διδασκαλία της γραμματικής, για την παρουσίαση και κατανόηση του γραμματικού φαινομένου, χρησιμοποιήθηκε η επαγωγική μέθοδος, δηλαδή από τα παραδείγματα κατέληγαν στους κανόνες. Στην συνέχεια σαν εμπέδωση και εφαρμογή ακολουθούσε η απαγωγική μέθοδος, που άρχιζε από τον κανόνα και κατέληγε στα παραδείγματα. Το ίδιο χρησιμοποιήθηκε και η αναλογική μέθοδος, που από όμοιες περιπτώσεις αναλογικά μετέβαιναν σε παρόμοιες περιπτώσεις. Η βασική δυσκολία που παρουσιάστηκε ήταν οι μεγάλες ελλείψεις των μαθητών/τριών σε βασικές γνώσεις της Νεοελληνικής γλώσσας. Τα παιδιά που έχουν γεννηθεί στη χώρα υποδοχής εξακολουθούν να εμφανίζουν προβλήματα στη γλώσσα γιατί δεν έχουν κατακτήσει πλήρως τη μητρική τους γλώσσα, παράγοντας που είναι καθοριστικός στην κατάκτηση της γλώσσας της χώρας υποδοχής. Ο σκοπός της τάξης υποδοχής όμως είναι να αντιμετωπιστεί ακριβώς αυτή η δυσκολία και όλες οι ενέργειες που έγιναν αποσκοπούσαν εκεί.

Ειδικά πρέπει να γίνει αναφορά στη χρήση βιωματικών μεθόδων μέσα από τις οποίες καλλιεργήθηκε μια διαφορετική οπτική για το σχολείο και την ομάδα, οπτική αποδοχής και συνεργασίας. Δραματοποίηση και ομαδοσυνεργατικά παιχνίδια αναπτύχθηκαν σε όποιο πλαίσιο ήταν δυνατό. Η ομαδοσυνεργατική μέθοδος, χρησιμοποιήθηκε συστηματικά στη διδασκαλία καθώς έδινε τη δυνατότητα ανταλλαγής απόψεων και, συνεπώς χρήσης της ελληνικής γλώσσας.

Για την πρόληψη και αντιμετώπιση αρνητικών εκδηλώσεων, σημαντική βαρύτητα δόθηκε στην καλλιέργεια διαπολιτισμικού κλίματος και στη συναισθηματική ενδυνάμωση των μαθητών /τριών, ώστε ομαλά να ενταχθούν και να προσαρμοστούν στο σχολικό περιβάλλον, ακολουθώντας τους κανόνες της τάξης και του σχολείου. Οι κανόνες αυτοί δομήθηκαν μετά από συζήτηση με τους μαθητές/τριες και αναρτήθηκαν στην τάξη. Για την ενδυνάμωση των σχέσεων ανάμεσα στους μαθητές/τριες πραγματοποιήθηκαν βιωματικές δράσεις. Ειδικότερα οι επιδιωκόμενοι στόχοι των δράσεων αυτών ήταν η βελτίωση της αυτοεκτίμησής τους, η καλλιέργεια εμπιστοσύνης ανάμεσά τους και η διαχείριση δύσκολων συμπεριφορών, όπως ο θυμός.

Τέλος, ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στις προσπάθειες που καταβάλλονται στις τάξεις υποδοχής που λειτουργούν σε καταστήματα κράτησης. Η χρήση των η/υ και του διαδραστικού πίνακα έχουν ανασταλεί και τα διαθέσιμα μέσα είναι μόνον τα συμβατικά. Οι μέθοδοι που μπορούν να χαρακτηριστούν καινοτόμες, αφορούσαν παιχνίδι ρόλων ή και προσομοίωση καθημερινών επικοινωνιακών συμβάντων. Η βοήθεια των πιο προχωρημένων προς τους πιο αδύναμους μέσω της ανάγνωσης και μετάφρασης λέξεων και φράσεων εξασφάλισε τη συμμετοχή όλων στο μάθημα. Στους εφήβους, αξιοποιήθηκε η αγγλική γλώσσα ως γέφυρα επικοινωνίας αλλά και γλώσσα επιχειρηματολογίας και ψυχολογικής και συναισθηματικής επιβράβευσης, μαθησιακής ανατροφοδότησης.

Γ. Βαθμός ένταξης στην τάξη φοίτησης.

Σε ό,τι αφορά στη δημοτική εκπαίδευση, η πλειοψηφία των μαθητών/τριών των τμημάτων υποδοχής συμμετέχει ενεργά στην ώρα του μαθήματος. Ο βαθμός συμμετοχής τους ποικίλλει από μάθημα σε μάθημα και ανάλογα με το εκάστοτε γνωστικό αντικείμενο (ο βαθμός συμμετοχής τους μειώνεται όταν αυξάνεται η δυσκολία του γνωστικού αντικείμενου). Τα περισσότερα παιδιά συμμετέχουν σε δράσεις κοινωνικοποίησης (ομάδες εργασίας, παιχνίδια κ.λπ.) και στην ώρα του διαλείμματος οι μαθητές δεν παρουσιάζουν κάποια ιδιαιτερότητα, ενώ είναι ιδιαίτερα κοινωνικοί και ενεργοί στα παιχνίδια, έχουν παρέες και συμμετέχουν ενεργά σε δραστηριότητες του σχολείου όπως οι εκδρομές, τα παιχνίδια, οι γιορτές κτλ. Έχουν προσαρμοστεί στο σχολικό περιβάλλον και ακολουθούν τους κανόνες του σχολείου χωρίς να δημιουργούν προβλήματα.

Η εικόνα που περιγράφηκε από τους εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης διαφέρει μεταξύ των μονάδων. Σε κάποιες σχολικές μονάδες αναφέρονται εκδηλώσεις δυσαρέσκειας από τη μεριά των μαθητών/τριών στο να παρακολουθήσουν μαθήματα στο τμήμα γενικής παιδείας μετά τη φοίτηση στην Τ.Υ.. Αυτή η εικόνα αντιστρεφόταν όταν το μάθημα ήταν αυτό της φυσικής αγωγής ή της ξένης γλώσσας, εκεί η εμπλοκή τους ήταν έντονη και υπήρχε προσέγγιση και συνεργασία των μαθητών/τριών της Τ.Υ. με τα υπόλοιπα παιδιά. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν τη δυσκολία των εφήβων να αποδεχθούν και να λειτουργήσουν στο υπάρχον πλαίσιο.

Σε ό,τι αφορά στο διάλειμμα, υπάρχουν αναφορές πως τα κορίτσια έκαναν παρέα μόνο μεταξύ τους σε αντίθεση με τα αγόρια που έκαναν προσπάθειες να αναπτύξουν σχέσεις και

με άλλους μαθητές. Πρακτικές που αναδύουν την κυρίαρχη στην περιοχή φιλοσοφία είναι και αυτή της συναναστροφής μόνο με άτομα της ίδιας εθνοτικής ομάδας που καταγράφηκε σε αρκετές σχολικές μονάδες δευτεροβάθμιας.

Τέλος, σε ό,τι αφορά στη συνέπεια της φοίτησης, οι περισσότερες αναφορές, κάνουν λόγο για αρχικά συνεπή φοίτηση που μικρό χρονικό διάστημα μετά έγινε ασυνεπής. Επιδίωκαν φοίτηση κυρίως στην Τ.Υ. – εκεί μάλλον ένιωθαν περισσότερο ασφαλείς – και αναφέρθηκαν αντιδράσεις όταν περνούσε ο καιρός και δεν είχε διοριστεί εκπαιδευτικός. Οι αντιδράσεις εκφράστηκαν με στάση μη φοίτησης. Συνέπεια της ασυνεπούς φοίτησης ήταν για αρκετά παιδιά η μη προαγωγή τους στην επόμενη τάξη.

Δ. Βιβλία – Εποπτικά μέσα – υλικό

Στην ιστοσελίδα του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Θεσσαλίας έχει αναρτηθεί κωδικοποίηση των διαθέσιμων πόρων με πληροφορίες για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και με υλικό που λειτούργησε υποστηρικτικά προς τους/τις εκπαιδευτικούς προσφέροντας λύσεις για την καθημερινή πρακτική (<http://pekesthess.sites.sch.gr/index.php/school-work/geniko-ekpaideftiko-yliko/89-diapolitismiki-ekpaidefsi>). Πέρα από αυτή την κωδικοποίηση και παρά το γεγονός πως δεν στάλθηκαν τα βιβλία που ζητήθηκαν από τις σχολικές μονάδες, χρησιμοποιήθηκαν οι σειρές «Γεια σας», «Μαθαίνω ελληνικά» και «Ανοίγω το παράθυρο», «το μικρό μου ΛΕΞΙΚΟ» και βιβλία της βιβλιοθήκης του Σχολείου.

Οι εκπαιδευτικοί δημιούργησαν επιτραπέζια παιχνίδια όπως το «scrabble για παιδιά» με το οποίο τα παιδιά, είτε μπήκαν σε διαδικασία να βλέπουν λέξεις και να τις σχηματίζουν με τα γράμματά που είχαν, είτε να σκέφτονται και να δημιουργούν λέξεις με την καθοδήγηση του πρώτου γράμματος. Για την υποστήριξη της διδασκαλίας χρησιμοποιήθηκαν cd player, η/υ, φωτοτυπίες φύλλων εργασίας που δημιουργήθηκαν για τις ανάγκες των παιδιών, καρτέλες γραμμάτων, συλλαβών, λέξεων και εκπαιδευτικό υλικό από το διαδίκτυο.

Σχολικές μονάδες ανέφεραν πως χρησιμοποίησαν ιστοσελίδες για μετάφραση από την ελληνική στην αραβική γλώσσα προκειμένου να έχουν επικοινωνία με παιδιά που δεν γνώριζαν την ελληνική γλώσσα στις αρχές της φοίτησης. Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση χρησιμοποίησαν εικονογραφημένο υλικό που προερχόταν από διάφορες πηγές. Τέλος, εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων ανέφεραν πως χρησιμοποίησαν και φύλλα εργασίας με δραστηριότητες που αφορούσαν σε όλα τα αντικείμενα.

Ε. Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Πολύ γρήγορα ενημερωθήκαμε πως οι μαθητές/μαθήτριες που φοιτούν στις τάξεις υποδοχής δεν έχουν εύκολη ή δεν έχουν καθόλου πρόσβαση σε μέσα για την παρακολούθηση μαθημάτων σε πλαίσιο εξ αποστάσεως διδασκαλίας. Το ΠΕ.Κ.Ε.Σ. οργάνωσε εξ αποστάσεως επιμόρφωση για θέματα που αφορούν στην εξ αποστάσεως διδασκαλία στην οποία πραγματοποιήθηκαν εισηγήσεις από Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου και από τις Συντονίστριες Εκπαίδευσης Προσφύγων.

Ανακεφαλαιώνοντας τις πληροφορίες που κατέθεσαν οι εκπ/κοί, χρησιμοποιήθηκαν τόσο οι προτεινόμενες πλατφόρμες του Υ.ΠΑΙ.Θ. (e-me, η-τάξη και Webex) καθώς και όποιο άλλο πρόσφορο μέσο (email, ιστολόγια σχολείων, Skype, messenger, viber κοκ) προκειμένου να καλυφθεί η υλικο-τεχνολογική έλλειψη από το σύνολο σχεδόν των οικογενειών των μαθητών.

Ο ρυθμός ανάρτησης μαθημάτων και δραστηριοτήτων στις πλατφόρμες σύμφωνα πάντα με τις καταθέσεις των εκπαιδευτικών ήταν της τάξης μίας έως δύο φορές την εβδομάδα. Χρησιμοποιήθηκαν όλες οι ιστοσελίδες στις οποίες η πρόσβαση ήταν δωρεάν και από κινητό τηλέφωνο προκειμένου να οργανωθούν δραστηριότητες που θα βοηθούσαν τα παιδιά να κρατήσουν επαφή με το σχολείο. Με πρωτοβουλία της Συντονίστριας Εκπαίδευσης Προσφύγων ενεργοποιήθηκαν μεταφραστές και δημιουργήθηκαν κείμενα με οδηγίες για τη χρήση των πλατφορμών εκπαίδευσης στις γλώσσες που μιλούν οι γονείς. Σχολικές μονάδες δάνεισαν ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τάμπλετ σε παιδιά που δεν είχαν και επιθυμούσαν να προχωρήσουν στο μάθημα. Ωστόσο, παρά το γεγονός της ανάπτυξης διαφόρων πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση υποστήριξης της πραγματοποίησης μαθημάτων σε πλαίσιο ΕΞΑΕ, η συμμετοχή των μαθητών/τριών που φοιτούν σε τάξεις υποδοχής στα μαθήματα αυτά ήταν πολύ χαμηλή.

Στ. Συνεργασίες & Επιμορφωτικές δραστηριότητες

Όπως αναφέρθηκε και στο ξεκίνημα της Έκθεσης αυτής, οι Συντονιστές Εκπαίδευσης Προσφύγων παραιτήθηκαν στο ξεκίνημα της σχολικής χρονιάς και η αντικατάστασή τους δεν προχώρησε. Οι δύο Σ.Ε.Π. που παρέμειναν πρόσφεραν την υποστήριξή τους στις Δομές και οι απαιτήσεις ήταν τόσο πολλές που τις κρατούσαν αποκλειστικά εκεί. Όπου ήταν δυνατό οι ΣΕΠ συμπαραστάθηκαν στους Εκπαιδευτικούς με οδηγίες και υλικό και η συνεργασία αυτή έδωσε θετικά αποτελέσματα. Οι Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου προσέφεραν βοήθειες όταν τους ζητήθηκε. Το χρονικό διάστημα βέβαια από την ουσιαστική έναρξη της λειτουργίας των ΤΥ που έγινε με την τοποθέτηση εκπαιδευτικών άργησε και δεν ήταν λίγες οι περιπτώσεις που η εκ του σύνεγγυς διδασκαλία διήρκεσε περίπου ένα μήνα πριν το κλείσιμο των σχολείων λόγω κορονοϊού.

Στον τομέα αυτόν πρέπει να αναφέρουμε πως η καθυστέρηση διορισμού αναπληρωτών οδήγησε κάποιες σχολικές μονάδες να καλύψουν τη λειτουργία της τάξης μέσα από τις ώρες των εκπαιδευτικών της μονάδας που δεν καλύπτονταν στο ΕΩΠΔ. Η εικόνα που είχαν αποκομίσει οι εκπαιδευτικοί αυτοί μεταφέρθηκε στους αναπληρωτές όταν διορίστηκαν, έτσι η λειτουργία της τάξης συνεχίστηκε δυναμικά.

Στις συνεργασίες οι Εκπαιδευτικοί αναφέρουν κι αυτές που είχαν με προσωπικό της υποστήριξης των δομών που είχαν αναλάβει τη στήριξη των προσφύγων ή δημοτικών δομών που είχαν αναλάβει τη στήριξη των οικογενειών Ρομά. Πρέπει να αναφερθεί πως η ανάπτυξη συνεργασιών με ειδικευμένο προσωπικό τέτοιων δομών οδήγησε σε θετικά αποτελέσματα και θα ήταν καλό κατά την άποψή μας να προβλεφθεί σε σχετικά μελλοντικά νομοθετήματα.

Z. Αποτελέσματα φοίτησης

Ο κανόνας που προκύπτει από τις εκθέσεις είναι πως η συνεπής φοίτηση οδηγεί σε θετικά αποτελέσματα. Όποια παιδιά φοίτησαν με συνέπεια σημείωσαν βελτίωση στις επιδόσεις τους αρχικά στην ελληνική γλώσσα και στη συνέχεια και στα υπόλοιπα αντικείμενα. Το θέμα της συνεπούς φοίτησης τέθηκε από όλους/ες τους/τις εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στις τάξεις υποδοχής και ανέδειξαν πως κατέβαλαν προσπάθειες να εξασφαλίσουν αυτή ενεργοποιώντας κάθε πόρο ενημέρωσης, χωρίς, ωστόσο, να έχουν πάντα τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Η ασυνέπεια της φοίτησης των μαθητών/τριών που φοιτούσαν στη δευτεροβάθμια, είχε ως αποτέλεσμα να χαρακτηριστούν ως «ανεπαρκώς φοιτήσαντες» και να κληθούν να επαναλάβουν τη φοίτηση.

H. Συνεργασία με γονείς

Δεν ήταν λίγες οι σχολικές μονάδες που οργάνωσαν υποδοχή των παιδιών στο ξεκίνημα της σχολικής χρονιάς, εκδήλωση που συνοδεύτηκε με ενημέρωση γονέων παρουσίας μεταφραστή. Προγραμματίστηκε μάλιστα ημέρα επικοινωνίας που οι γονείς μπορούσαν να έρθουν στο σχολείο για ενημέρωση. Όταν προέκυπτε κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα σχετικά με την επίδοση και τη συμπεριφορά των παιδιών οι γονείς καλούνταν για ενημέρωση στο σχολείο.

Ενημερώσεις και συνεργασίες με όλους τους γονείς προγραμματίστηκαν και υλοποιήθηκαν από αρκετές σχολικές μονάδες. Τα θέματα της συνεργασίας ήταν κυρίως σχετικά με την παρουσία των παιδιών στο σχολείο. Ενημερώσεις πραγματοποιήθηκαν και με αντικείμενο τις προοπτικές που έχουν τα παιδιά για τη συνέχιση των σπουδών τους.

Όπως αναφέρθηκε και στην περσινή μας έκθεση, η συνεργασία με τους γονείς των μαθητών είχε δύο όψεις. Υπήρχε η ομάδα των γονέων όπου η συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς ήταν συνεχής και εποικοδομητική. Αυτοί οι γονείς έδειξαν ενδιαφέρον για την λειτουργία της ΤΥ αναγνωρίζοντας τις ανάγκες των παιδιών τους και την ουσιαστική βοήθεια που τους προσφέρει. Η άλλη ομάδα των γονέων ήταν αυτοί που δε γνώριζαν την ελληνική κι έτσι δεν μπορούσαν να βοηθήσουν τα παιδιά στο σπίτι με τις υποχρεώσεις τους για το σχολείο. Παρά το γεγονός ότι για τη συνεργασία με αυτούς τους γονείς εξασφαλιζόταν η παρουσία μεταφραστή, οι γονείς δεν ανταποκρίνονταν.

Γ. Προτάσεις

1. Η λειτουργία των τάξεων υποδοχής πρέπει να ξεκινά με την έναρξη της σχολικής χρονιάς και όχι στη μέση της. Να δοθεί η δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς που δίδαξαν μια χρονιά σε κάποιο σχολείο να συνεχίσουν να διδάσκουν σε αυτό και την επόμενη χρονιά.
2. Οι μετακινήσεις των εκπαιδευτικών που διδάσκουν σε ΔΥΕΠ και ΖΕΠ δε λειτουργούν προς όφελος του παραγόμενου εκπαιδευτικού έργου. Προτείνουμε να διασφαλιστεί η παρουσία εκπαιδευτικών από την αρχή και μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς για να διευκολυνθεί η συνέχεια της υποστήριξης της φοίτησης των παιδιών στο σχολείο. Εκτός αυτών προτείνεται να προσληφθούν μεταφραστές και να διατεθούν στις Δ/σεις Εκπ/σης

που λειτουργούν ΤΥ και ΔΥΕΠ. Έτσι θα δοθεί η δυνατότητα να υποστηριχθεί η φοίτηση των παιδιών πληρέστερα. Εκτός αυτού θα εξασφαλιστούν οι συνθήκες που πρέπει να υπάρχουν για την εξέταση των μαθητών/τριών που φοιτούν σε δομές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και εξετάζονται προφορικά. Στα πρόσωπα που πρέπει να προβλεφθούν είναι και οι συνοδοί των παιδιών που μεταφέρονται με λεωφορεία από τον οικισμό προς το σχολείο.

3. Οι σχολικές μονάδες που λειτουργούν στους χώρους υποδοχής πρέπει να διακριθούν από τον υπόλοιπο οικισμό γιατί ειδικά στα νηπιαγωγεία τα νήπια δεν αντιλαμβάνονται τη διαφορά μεταξύ οικισμού και σχολείου.
4. Τα νήπια που φοιτούν στις ΔΥΕΠ δεν προσέρχονται έγκαιρα για να παρακολουθήσουν το μάθημα. Αποτέλεσμα αυτού είναι να έχουν ασυνεπή φοίτηση. Προτείνουμε να διοριστούν κοινωνικοί λειτουργοί που θα αναλάβουν το κομμάτι της ενημέρωσης των γονέων. Στις σχολικές μονάδες που δεν τοποθετήθηκαν Κοινωνικοί Λειτουργοί και Ψυχολόγοι παρουσιάστηκαν περισσότερες δυσλειτουργίες τόσο σε επίπεδο μάθησης, κοινωνικοποίησης και ανεπιθύμητων συμπεριφορών των παιδιών όσο και στη συνεργασία σχολείου και γονέων.
5. Επιμορφωτικές δράσεις προτείνεται να υλοποιούνται συνεχώς και όχι μόνο για τους/τις εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στις τάξεις υποδοχής αλλά για όλες/όλους τις/τους εκπαιδευτικούς.
6. Τα βιβλία πρέπει να εξασφαλίζονται σε όλες τις σχολικές μονάδες ανεξάρτητα από το αν σε αυτές διδάσκει Αναπληρωτής Εκπαιδευτικός ΕΣΠΑ ή Μόνιμος Εκπαιδευτικός που διατίθεται από τη Δ/νση Π/θμιας ή Δ/θμιας Εκπ/σης και από την έναρξη της σχολικής χρονιάς.
7. Αν και τα βιβλία και υλικά που χορηγήθηκαν κρίθηκαν κατάλληλα για την εκπαίδευση των παιδιών που φοιτούν στο δημοτικό καλό θα είναι να εμπλουτιστούν και με νέο υλικό καθώς και με λογισμικά ή προτάσεις για τη χρήση ΤΠΕ. Στη δευτεροβάθμια, η πρόταση που κατατίθεται είναι να υπάρξουν πληρέστερα βιβλία και πιο κατάλληλα για την ηλικία των παιδιών.
8. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν προβλήματα που αφορούν στη φοίτηση και την υποστήριξη των μαθητών/τριών που φοιτούν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση προτείνεται η αύξηση των ωρών λειτουργίας των τάξεων υποδοχής. Η αύξηση των ωρών λειτουργίας μπορεί να έχει τον χαρακτήρα προπαρασκευαστικής υποστήριξης καθώς τα αντικείμενα που διδάσκονται στο Λύκειο είναι σύνθετα και η παρακολούθηση των διδασκαλιών σε αυτά είναι δύσκολο έργο για κάποιον/α που δε μιλά την ελληνική πόσο μάλλον αν δεν έχουν διδαχθεί σχετικά με το υπόβαθρο των μαθημάτων αυτών.
9. Στα τμήματα που φοιτούν παιδιά που δε μιλούν την ελληνική να μειώνεται ο αριθμός των μαθητών που προβλέπεται από το νόμο. Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφέρουμε πως προτείνουμε τη λειτουργία όλων των ΤΥ ΖΕΠ που αναφέρονται στην ΥΑ ειδικά όταν υπάρχει η ανάγκη να γίνει αυτό.
10. Η δυνατότητα λειτουργίας και δεύτερου τμήματος τάξης υποδοχής θα δώσει τη δυνατότητα ανάπτυξης ευέλικτων προγραμμάτων για όλα τα παιδιά. Σημαντικό θα ήταν

να εφαρμοστεί η μεικτή τάξη και ο καθηγητής για την ελληνομάθεια να συνυπάρχει με τον/την Εκπαιδευτικό της γενικής παιδείας, όπως γίνεται και στην παράλληλη στήριξη. Προτείνεται μάλιστα οι ΤΥ να λειτουργούν σε όλο το εύρος του σχολικού ωραρίου και ο διδάσκων να παραμένει στη θέση του κάθε ώρα για να διδάσκει όσους μαθητές μπορούν να αφήσουν εκείνη την ώρα την τάξη γενικής παιδείας, όπου διδάσκεται μάθημα υψηλών απαιτήσεων (πχ Ιστορία, Αρχαία κλπ).

11. Προτείνεται να προβλεφθούν κονδύλια για να υλοποιούνται μετακινήσεις τόσο των μαθητών/τριών όσο και των γονέων τους εντός περιφερειακής ενότητας ώστε να συμμετέχουν στις πολιτιστικές δράσεις. Με τον τρόπο αυτό θα διευκολυνθεί η γνωριμία με το νέο περιβάλλον και τον πολιτισμό της χώρας μας.
12. Χρήσιμη, για την ομαλή ένταξη όλων των μαθητών/τριών των Τ.Υ. θα ήταν η οργάνωση αθλητικών, καλλιτεχνικών κ.α δράσεων στα σχολεία, στις οποίες θα γνωριστούν καλύτερα με τη λοιπή μαθητική κοινότητα και θα καλλιεργηθεί το αίσθημα του ανήκειν και της αποδοχής.
13. Είναι πολύ σημαντικό να επιμορφωθούν όλοι οι εκπαιδευτικοί της σχολικής μονάδας που έχουν Τ.Υ.. Το έργο των εκπαιδευτικών είναι δύσκολο, όταν έχουν να διαχειριστούν μέσα σε μια τάξη την πολυπολιτισμικότητα, τις μαθησιακές δυσκολίες, παιδιά με αναπηρία και επιπλέον μαθητές που δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα. Η κρισιμότητα της ανάπτυξης επιμορφωτικών δράσεων επιβάλλει τη συνεργασία όλων των ειδικοτήτων των Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου και ανάλογο προγραμματισμό για υλοποίηση από την επόμενη σχολική χρονιά.
14. Προτείνουμε να γίνονται τακτικές συναντήσεις των Δ/ντών σχολείων που έχουν Τ.Υ., των Εκπαιδευτικών που διδάσκουν σε αυτές, των Συντονιστών Εκπαίδευσης Προσφύγων, των Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου, προκειμένου να συζητούνται προβλήματα και καλές πρακτικές. Απαραίτητη η συχνή ενημέρωση και επιμόρφωσή τους.
15. Προτείνουμε οι διατάξεις που ισχύουν για την κατάρτιση προγράμματος στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση να ισχύσουν και για τη δημοτική ώστε να τεκμηριώνεται η συνεργασία Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου με τη σχολική μονάδα για τη λειτουργία των Τάξεων Υποδοχής ΖΕΠ.
16. Τελευταίο στις προτάσεις μας όχι όμως και στην κρισιμότητά του είναι η εξασφάλιση όμορφων χώρων για τη λειτουργία της ΤΥ στα σχολεία. Έχουμε διαπιστώσει πως σε κάποιες περιπτώσεις λειτουργούν σε εξαιρετικά μικρούς χώρους, πρώην αποθήκες. Ας ληφθεί υπόψη αυτή η πρόταση για να δώσουμε μια διαφορετική εικόνα στα παιδιά που φοιτούν στις τάξεις αυτές.

Πρέπει να αναφερθεί πως μαθητές/μαθήτριες που δε μιλούν ή δε μιλούν επαρκώς την ελληνική γλώσσα φοιτούν και σε άλλες σχολικές μονάδες. Υποστηρίζονται σε πλαίσιο ενισχυτικής διδασκαλίας και όχι σε πλαίσιο τάξης υποδοχής λόγω της μη συμπλήρωσης του απαιτούμενου από τις διατάξεις αριθμού παιδιών για τη δημιουργία τάξης υποδοχής. Η εικόνα που έχουμε από την υποστήριξη αυτή είναι διττή. Υπάρχουν οι σχολικές μονάδες στις οποίες οι Εκπαιδευτικοί συνεργάζονται μεταξύ τους, εμπλέκουν στις συνεργασίες τους τον/την Εκπαιδευτικό του τμήματος ένταξης για να παραγάγουν κατά το δυνατόν πιο άρτιο

υλικό, συνεργάζονται με άλλες υποστηρικτικές δομές για να ενημερώσουν τους γονείς και να υποστηρίξουν κατά το δυνατόν τα παιδιά και σε κάθε περίπτωση δημιουργούν κλίμα αποδοχής στο σχολείο. Υπάρχουν, ωστόσο, και σχολικές μονάδες στις οποίες οι ώρες που έχουν πιστωθεί για ενισχυτική διδασκαλία διατίθενται για άλλους σκοπούς. Συνέπεια αυτού είναι η πρόταση να νομοθετηθούν μέτρα ελέγχου της πραγματοποίησης των ωρών ενισχυτικής διδασκαλίας που έχουν πιστωθεί στη σχολική μονάδα.

Τέλος, αναφέρουμε πως προτείνεται η συνέχιση του προγράμματος για το σχολικό έτος 2020-2021 καθώς οι ωφέλειες τόσο για τις σχολικές μονάδες όσο και για τα παιδιά είναι μεγάλες και γιατί ο αριθμός των μαθητών που δε μιλούν την ελληνική γλώσσα δείχνει τάσεις ανόδου.

Ο Οργανωτικός Συντονιστής
ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Θεσσαλίας
Τ.Σ.Υ.
Βασίλειος Κωτούλας